

POSTANOWIENIE
z dnia 14 lipca 2015 r.
Sygn. akt P 47/13

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres – przewodniczący
Stanisław Biernat
Zbigniew Cieślak
Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz – sprawozdawca
Marek Zubik,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 lipca 2015 r., pytania prawnego Sądu Rejonowego w Grudziądzu:

czy art. 292 w związku z art. 285 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, ze zm.) rozumiany w ten sposób, że umożliwiał nabycie przed wejściem w życie art. 305¹ – art. 305⁴ ustawy – Kodeks cywilny w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu przez przedsiębiorcę przesyłowego lub Skarb Państwa, i to nawet bez względu na konieczność związania tej służebności z własnością tzw. nieruchomości władnącej, jest zgodny z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175, ze zm.) i art. 2, art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 2 i 3 oraz art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z 2000 r. Nr 48, poz. 552 i Nr 53, poz. 638, z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, z 2005 r. Nr 169, poz. 1417, z 2009 r. Nr 56, poz. 459 i Nr 178, poz. 1375, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654) **umorzyć postępowanie ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.**

UZASADNIENIE

I

1. Sąd Rejonowy w Grudziądzu I Wydział Cywilny postanowieniem z 9 października 2013 r. przedstawił pytanie prawne, czy art. 292 w związku z art. 285 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, ze zm.; dalej: k.c.) rozumiany w ten sposób, że umożliwiał nabycie przed wejściem w życie art. 305¹ – art. 305⁴ k.c. w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu przez przedsiębiorcę przesyłowego lub Skarb Państwa, i to nawet bez względu na konieczność związania tej służebności z własnością tzw. nieruchomości władnącej, jest zgodny z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175, ze zm.; dalej: Protokół nr 1) i art. 2, art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 2 i 3 oraz art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji.

Pytanie prawne zostało wniesione na tle sprawy z wniosku spółki o zasiedzenie przez Skarb Państwa służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu,

polegającej na eksploatacji instalacji i urządzeń przesyłowych (elektroenergetycznych linii napowietrznych). Linie energetyczne wybudowały zakłady energetyczne, których spółka jest następcą prawnym.

Sąd pytający przede wszystkim wskazał, że w świetle dominującego orzecznictwa Sądu Najwyższego, jak i sądów powszechnych, na podstawie art. 292 w związku z art. 285 k.c. dopuszczalne jest stwierdzenie zasiedzenia na rzecz Skarbu Państwa (jeśli termin zasiedzenia upłynął przed 1 lutego 1989 r.) lub zakładu energetycznego – jako użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej – służebności gruntowej o treści odpowiadającej w obecnym stanie prawnym służebności przesyłu, polegającej na zapewnieniu na czas nieokreślony dostępu do poszczególnych słupów i linii energetycznych stanowiących własność przedsiębiorstwa przesyłowego, celem ich wymiany i modernizacji linii energetycznej. Stanowisko takie ugruntowało się mimo wprowadzenia instytucji służebności przesyłu do polskiego systemu prawnego dopiero 3 sierpnia 2008 r. (art. 305¹ – art. 305⁴ k.c.). Dodatkowo sąd pytający wskazał na rozbieżne orzecznictwo dotyczące kwalifikacji sytuacji prawnej przedsiębiorstw państwowych – poprzedników obecnie istniejących spółek energetycznych przed 1 lutego 1989 r. (nowelizacja k.c., która umożliwiła państwowym osobom prawnym nabywanie własności i innych praw rzeczowych).

W ocenie pytającego sądu, wbrew treści art. 285 k.c., stosując wykładnię celowościową i antycypacyjną Sąd Najwyższy dopuścił ustanowienie i zasiedzenie przed 3 sierpnia 2008 r. służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu bez odniesienia do nieruchomości władnącej.

Sąd pytający podkreślił, że omówione w uzasadnieniu pytania prawnego orzecznictwo Sądu Najwyższego doprowadziło do tego, że zakłady energetyczne lawinowo wnoszą o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowych o treści odpowiadającej służebności przesyłu, związanych z liniami energetycznymi budowanymi po II wojnie światowej w obronie przed roszczeniami właścicieli nieruchomości, domagającymi się wynagrodzeń za korzystanie z tych nieruchomości na podstawie art. 224 § 2 i art. 225 w związku z art. 230 i art. 352 § 2 k.c.

Zdaniem sądu pytającego „eskalacja orzecznictwa Sądu Najwyższego na niekorzyść właścicieli nieruchomości, przez które przechodzą linie energetyczne pobudowane w ramach powszechnej elektryfikacji na gruncie ustawy z 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, opartego na wykładni celowościowej i antycypacyjnej, a nie literalnej” prowadzi do naruszenia wskazanych w pytaniu prawnym wzorców kontroli, a nadto do naruszenia obowiązującej w polskim porządku prawnym zasady *numerus clausus* praw rzeczowych.

Sąd dodał, że jego wątpliwości budzi także stanowisko Sądu Najwyższego w kwestii dobrej wiary w przypadku objęcia przez przedsiębiorstwo państwowe cudzej nieruchomości w posiadanie na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64, ze zm.) oraz w przypadku, gdy budowa urządzeń energetycznych nastąpiła w trybie ustawy z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. Nr 28, poz. 256, ze zm.), a także przeniesienia oraz ustalenia początku biegu terminu przedawnienia tego rodzaju służebności.

Jak wyjaśnił pytający sąd, jego argumentacja jest zbieżna z zawartą w pytaniu prawnym Sądu Okręgowego we Wrocławiu, rozpoznawanym przez Trybunał Konstytucyjny pod sygn. P 28/13.

Uzasadniając spełnienie przesłanki funkcjonalnej, sąd wyjaśnił, że stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności kwestionowanych przepisów z Konstytucją i Protokołem nr 1, umożliwi sądowi oddalenie wniosku o zasiedzenie, ponieważ odpadnie

podstawa prawna żądania stwierdzenia zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

2. Sejm, w piśmie swego Marszałka z 7 listopada 2014 r., wniósł u umorzenie postępowania na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK) ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

Zdaniem Sejmu pytanie prawne Sądu Rejonowego w Grudziądzu nie spełnia przesłanek dopuszczalności przedstawienia pytania prawnego oraz merytorycznego rozpoznania sprawy przez Trybunał Konstytucyjny.

Sejm wskazując, że Trybunał Konstytucyjny jest uprawniony do oceny hierarchicznej zgodności aktów normatywnych, a nie ma kompetencji do oceny aktów stosowania prawa i dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni, stwierdził, iż sąd pytający kwestionuje nie treść art. 292 w związku z art. 285 k.c., ale ich sądową interpretację, według której przepisy te pozwalają na nabycie w drodze zasiedzenia przed 3 sierpnia 2008 r. służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa państwowego lub Skarbu Państwa.

Omówwszy orzecznictwo sądowe, Sejm zaznaczył, że linię orzecniczą omówioną w pytaniu prawnym w kwestii dopuszczenia możliwości zasiedzenia przez przedsiębiorstwo przesyłowe służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹ – art. 305⁴ k.c. przerwała uchwała składu siedmiu sędziów SN z 8 kwietnia 2014 r. (sygn. akt III CZP 87/13), w której stwierdzono: „Wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (...), stanowiącej tytuł prawny do ich wykonywania, nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu”.

Sejm uznał, że w świetle analizy orzecznictwa sądów, nie ma podstaw, by przyjąć, że określony, wskazany w pytaniu prawnym, sposób rozumienia zaskarżonych przepisów w praktyce jego stosowania utrwalił się w sposób jednolity. Tylko taka sytuacja uzasadniałaby przyjęcie, że w istocie sąd nie kwestionuje określonego sposobu wykładni, ale normę prawną o treści wynikającej ze stałej i powszechnej praktyki stosowania art. 292 w związku z art. 285 k.c.

Dodatkowo – w ocenie Sejmu – pytanie prawne Sądu Rejonowego w Grudziądzu nie spełnia warunków, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy o TK. Pytający sąd poza generalnym zarzutem niekonstytucyjności określonego sposobu wykładni zaskarżonych przepisów, nie przedstawił żadnych argumentów uzasadniających niekonstytucyjność art. 292 w związku z art. 285 k.c. Sama analiza orzecznictwa i polemika z przyjmowaną w tym orzecznictwie wykładnią nie stanowią argumentacji przeciwko konstytucyjności kwestionowanej regulacji.

3. Prokurator Generalny w piśmie z 23 grudnia 2014 r. wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku. Uzasadnił swe stanowisko w podobny sposób jak Sejm.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Sąd Rejonowy w Grudziądzu przedstawił pytanie prawne, czy art. 292 w związku z art. 285 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, ze zm.; dalej: k.c.) rozumiany w ten sposób, że umożliwił nabycie przed wejściem w życie art. 305¹ – art. 305⁴ k.c. w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu przez przedsiębiorcę przesyłowego lub Skarb Państwa, i to nawet bez względu na konieczność związania tej służebności z własnością tzw. nieruchomości władnącej, jest zgodny z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175, ze zm.; dalej: Protokół nr 1) i art. 2, art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 2 i 3 oraz art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji.

W uzasadnieniu pytania prawnego pytający sąd odnosi się krytycznie do stanowiska Sądu Najwyższego, wyrażonego w licznych przywołanych przez sąd pytający orzeczeniach.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że rozpoznanie niniejszej sprawy wymaga przede wszystkim ustalenia, czy Sąd Rejonowy w Grudziądzu ma legitymację do zadania pytania prawnego na podstawie art. 193 Konstytucji i art. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK). Dopuszczalność przedstawienia pytania prawnego jest bowiem uwarunkowana trzema przesłankami: 1) podmiotową – wedle której może to uczynić jedynie sąd jako państwowy organ władzy sądowniczej, oddzielony i niezależny od legislatury i egzekutywy, 2) przedmiotową – w myśl której przedmiotem pytania prawnego może być wyłącznie zarzut niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą oraz 3) funkcjonalną, która ogranicza możliwość wystąpienia z pytaniem prawnym tylko do sytuacji, gdy od odpowiedzi na nie zależy rozstrzygnięcie konkretnej sprawy toczącej się przed sądem. Jakkolwiek spełnienie pierwszej z wymienionych przesłanek nie budzi w niniejszym wypadku wątpliwości, to Trybunał podziela pogląd zaprezentowany w stanowiskach Sejmu i Prokuratora Generalnego, że szczegółowego wyjaśnienia wymaga spełnienie przesłanki przedmiotowej i funkcjonalnej.

2.1. Trybunał Konstytucyjny w swym dotychczasowym orzecznictwie wielokrotnie zaznaczał, że do jego kompetencji nie należy dokonywanie wiążącej wykładni ustaw. Wykładnia przepisów należy bowiem do sądów jako organów powołanych do stosowania prawa. Trybunał wskazywał też, że nie leży w jego kompetencjach określanie, który – z kilku uznanych przez sądy za dopuszczalne – rezultatów interpretacji określonego przepisu jest właściwy. Działalność Trybunału ma na celu wyeliminowanie z porządku prawnego normy niezgodnej z Konstytucją, a nie przesądzenie, który z możliwych wariantów interpretacyjnych wyrażającego tę normę przepisu powinien być przyjęty przez sądy. Pytanie prawne, o którym mowa w art. 193 Konstytucji, nie jest bowiem środkiem służącym do usuwania wątpliwości co do wykładni przepisów, których treść nie jest jednolicie ustalana w praktyce ich stosowania. TK nie rozstrzyga wątpliwości prawnych związanych ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości przez sądy. Kompetencja taka przysługuje Sądowi Najwyższemu oraz Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu.

Trybunał zaznaczał także, że choć przedmiotem pytania prawnego nie może być samodzielnie postawiony problem poprawności przyjmowanej przez sąd wykładni przepisów mających służyć za podstawę prawną wydawanego orzeczenia, to jednak zagadnienie interpretacji kwestionowanych przepisów może mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy przez Trybunał w sytuacji, gdyby sąd występujący z pytaniem prawnym uznał, że przyjęty w orzecznictwie i utrwalony sposób ich rozumienia pozostaje

w sprzeczności z unormowaniami zawartymi w akcie hierarchicznie wyższym.

2.2. Wobec powyższego Trybunał Konstytucyjny rozważył, czy Sąd Rejonowy w Grudziądzu kwestionuje konstytucyjność jednego z możliwych wariantów interpretacyjnych wskazanych w *petitum* pytania art. 292 w związku z art. 285 k.c., czy też treść, jaką tym przepisom nadała powszechna praktyka ich stosowania.

W uzasadnieniu pytania prawnego Sąd Rejonowy w Grudziądzu przywołuje liczne orzeczenia sądów powszechnych, przede wszystkim Sądu Najwyższego, dotyczące – najogólniej rzecz ujmując – dopuszczalności ustanowienia i zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Odrębna instytucja służebności przesyłu została wprowadzona do k.c. (są to art. 305¹ – art. 305⁴ k.c.) przez ustawę z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731). Pytający sąd wskazuje takie orzeczenia, w których przyjęto, że na podstawie art. 292 w związku z art. 285 k.c. dopuszczalne jest stwierdzenie zasiedzenia na rzecz Skarbu Państwa (jeśli termin zasiedzenia upłynął przed 1 lutego 1989 r.) lub zakładu energetycznego – jako użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, służebności gruntowej o treści odpowiadającej w obecnym stanie prawnym służebności przesyłu, polegającej na zapewnieniu na czas nieokreślony dostępu do poszczególnych słupów i linii energetycznych, celem ich wymiany i modernizacji linii. Nadto przytacza orzeczenia, w których SN zajął stanowisko w kwestiach bardziej szczegółowych, takich jak np. kwalifikacja sytuacji prawnej przedsiębiorstw państwowych – poprzedników obecnie istniejących spółek energetycznych, dobra wiara w przypadku objęcia przez przedsiębiorstwo państwowe cudzej nieruchomości w posiadanie na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64, ze zm.; dalej: ustawa o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości) oraz w przypadku, gdy budowa urządzeń energetycznych nastąpiła w trybie ustawy z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. Nr 28, poz. 256, ze zm.).

Podjmując polemikę ze wskazanymi orzeczeniami, pytający sąd odnosi się ogólnie do metod wykładni, na których oparł się Sąd Najwyższy, a nie poddaje analizie konkretnych rezultatów interpretacyjnych, szeroko wyznaczając zakres zagadnień budzących jego wątpliwości. Tymczasem przy tak szerokim ujęciu, okazuje się, że praktyka stosowania prawa (wskazanych przez sąd w *petitum* pytania prawnego art. 292 w związku z art. 285 k.c.) nie ma charakteru jednolitego. Dowodzi tego – co podnieśli w swych stanowiskach Sejm i Prokurator Generalny, a także co uwzględnił Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z 17 lipca 2014 r. (sygn. P 28/13, OTK ZU nr 7/A/2014, poz. 84; TK rozpoznawał wówczas pytanie prawne Sądu Okręgowego we Wrocławiu, zbliżone do pytania rozpoznawanego w sprawie niniejszej) – uchwała 7 sędziów SN z 8 kwietnia 2014 r. (sygn. akt III CZP 87/13, OSNC nr 7-8/2014, poz. 68). Sąd Najwyższy w uchwale tej przyjął, że wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, stanowiącej tytuł prawny do jej wykonywania, nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. Sąd Najwyższy analizował w tym orzeczeniu regulacje (obowiązujące w różnych przedziałach czasowych), z których można wywodzić tytuł przedsiębiorcy do korzystania z gruntu innych osób w celu założenia i utrzymywania na nim urządzeń przesyłowych, zwracał uwagę, że po 2003 r. o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu występowali przedsiębiorcy przesyłowi, nie tylko ci, którzy nie legitymowali się żadnym tytułem do zajęcia i wykorzystywania cudzej nieruchomości na cele własnej działalności gospodarczej, ale też tacy, którzy korzystali z nich na podstawie decyzji administracyjnej wydanej w oparciu o art. 35 ust. 1 ustawy o

zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (i później obowiązujących ustaw regulujących gospodarkę nieruchomościami), omawiając przy tym szeroko orzecznictwo dotyczące poszczególnych kwestii poruszanych w pytaniu prawnym Sądu Rejonowego w Grudziądzu. Sąd Najwyższy wyraźnie podkreślił różnice między władaniem cudzą nieruchomością w zakresie treści służebności gruntowej (od dnia 3 sierpnia 2008 r. – służebności przesyłu) a władaniem nieruchomością przez przedsiębiorcę, w związku z wydaniem w stosunku do właściciela decyzji na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości, na rzecz przyjętego rozstrzygnięcia podając także argumenty natury konstytucyjnej.

Trybunał Konstytucyjny, zestawiając uzasadnienie pytania prawnego z analizą orzecznictwa Sądu Najwyższego, stwierdził, że pytanie prawne w istocie jest skierowane przeciwko procesowi wykładni, a nadto wykładnia, co do której sąd powziął wątpliwości, dotyczy szeregu zagadnień szczegółowych, nasuwających się na tle różnych stanów faktycznych. W świetle tych okoliczności, wskazanie w *petitum* pytania, iż jego przedmiotem jest art. 292 w związku z art. 285 k.c. „rozumiany w ten sposób, że umożliwił nabycie przed wejściem w życie art. 305¹ – art. 305⁴ k.c. w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu przez przedsiębiorcę przesyłowego lub Skarb Państwa, i to nawet bez względu na konieczność związania tej służebności z własnością tzw. nieruchomości władnącej”, a w uzasadnieniu omówienie licznych orzeczeń SN, dotyczących różnych kwestii, jest nadto ogólne, by można było zrekonstruować konstytucyjność jakiej treści normatywnej sąd podważa.

Trybunał Konstytucyjny uznał zatem, że pytanie prawne Sądu Rejonowego w Grudziądzu nie spełnia przesłanki przedmiotowej, a co za tym idzie także funkcjonalnej. Powoduje to niedopuszczalność wydania wyroku.

3. Dodatkowo Trybunał Konstytucyjny odniósł się do kwestii spełnienia przez pytanie prawne warunków określonych w art. 32 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o TK, a mianowicie wymagania sformułowania zarzutu niezgodności kwestionowanego aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą, jego uzasadnienia z powołaniem dowodów na jego poparcie.

Jak wyżej stwierdził Trybunał, w pytaniu prawnym sąd zakwestionował różne warianty interpretacyjne art. 292 w związku z art. 285 k.c., a nie konkretną treść normatywną. Nadto – co podnoszą także Sejm i Prokurator Generalny – sąd wskazując określone wzorce kontroli i polemizując z wykładnią przyjętą w judykaturze, nie przedstawił argumentów uzasadniających niezgodność art. 292 w związku z art. 285 k.c. z przepisami konstytucyjnymi i konwencyjnymi. Trybunał wskazywał w swym orzecznictwie, że wskazanie w *petitum* wzorca kontroli, przy respektowaniu generalnej zasady, jaką jest domniemanie konstytucyjności aktu normatywnego, bez szczegółowego odniesienia się do niego w uzasadnieniu lub lakoniczne sformułowanie zarzutu niekonstytucyjności nie może zostać uznane za „uzasadnienie postawionego zarzutu, z powołaniem dowodów na jego poparcie” (zob. np. postanowienie TK z 16 kwietnia 2014 r., sygn. P 37/13, cz. II, pkt 4.2, OTK ZU nr 4/A/2014, poz. 49).

Niespełnienie wymagań określonych w art. 32 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o TK także powoduje niedopuszczalność wydania wyroku, skutkującą umorzeniem postępowania na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK.

Mając powyższe na uwadze, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.